

DE BRIJHAPPERS

Een verzameling Sliedrechtse bijnamen

Een stoet van velen,
vaak onbekend bij hun
"van"
maar zeker bekend bij
hun bijnaam,
trekt aan U voorbij.

Boekje 'De Brijhappers'

Het boekje 'De Brijhappers' is tot stand gekomen met de bedoeling bijnamen van Sliedrechtse vast te leggen. Leden van de Werkgroep Dialect van de Historische Vereniging 'Sliedrecht' hebben zoveel mogelijk bijnamen verzameld. Het gebruik van bijnamen was vaak een mooi voorbeeld van het Sliedrechts taalgebruik. Jongeren kennen de achtergrond van de bijnamen niet. Laat staan de dragers ervan.(B.L.)

Bijnaome

Bijnaome benne van aalle tije en zijn zô oud as de weg naer Rome. 't Mooiste van bijnaome ving 'k dà ze gêên range of stande kenne, of ie nou koning of aarebaaijer ben. Denk mor is aan Kaorel de Grôôte, Kaorel de Kaole, Willem de Zwijger, of koning Willem III die ze De Gorillao noemde omdat die wel is spiernaokend in z'n blôôte bast op 't balkon sting te brulle. 't Mooiste zijn netuulijk de gewone mense die je ken of gekend het.

't Boeksie 'De Brijhappers' is 'n bonte verzaomeling van Slierechse bijnaome dà 'k vroeger is op 'n braoderie hà gekocht, mor 'k was 't kwijtgeraakt. Toe kree 'k van Aoichie Sprong weer 'n exemplaor mè nog wat aandere boeksies waer 'k veul plezier aan het.

Sommige bijnaome gaon over de mense d'r beroep, aandere over d'r aaignaerdigheeje, of d'r lichaomelijke gebrek. Ok geslachsdeêle en uitwaarepele in vaste of vloeibaore vurem wiere soms in 'n bijnaom verwaarekt. Zellefs de kaarek en 't gelôôf wierre nie ontzien. Aal met aal nie zô smaakelijk netuulijk, maor 't geef wel aan dà me as 'Brijhappers' vroeger wel recht voor z'n raop wazze, dà 's tegewoordig al 'n stuk minder, denk 'k.

Elleke keer as 'k dà boeksie opeslaot, leg 'k weer te schrette van de lach. 'k Zal hiero effies 'n paor voorbeelde noeme. Bijnaome die te maoke hebbe mè bêêsies: Jaopie de Wandbeer, Lenao de Koei, Aoi de Vlooi, Liesbeth 't Vaarke en Kneel d'n Ooievaor. Dan bijnaome die met 't lichaom te maoke hebbe: 't Grôôte Hôôd, D'n Druipneus, D'n Eênpitter, Jan d'n Broekhoest, Mien d'n Bult, Piet Eve Zaaike, D'n Houte Snor, Jantjie de Zwêêtneus, Aoi de Vetnek, D'n Teerzaaiker, Bas de Soeclip en Aoi d'n Neuzebijter. Ok over 't gelôôf: 't Rijend Evengalie, Loutre Goedhaaid en De Linksbuite van d'n dominee. D'r zijn ok bijnaome die nie zô duidelik zijn en waerbij 'k mor raeje mot wat 'r percies bedoeld wordt: Naon Pommie, d'n Poepappel, de Poela, Merie de Klonter, Wim de Poeheks en Jansie de Krats.

't Boeksie 'De Brijhappers' is al 25 jaer oud, mor toen al sting d'r in d'n inlaaijing te leze dà bijnaome in rap tempo aan 't verdwijne wazze. Toch wazze d'r op 't waarek ok wel mense mè bijnaome. Zô kon 'k 'n maggezijnmêester uit Dordt, een 'schaepkop' zôôgezed. Een verschrikkelijke zenuwpees die 14 keer exaome hà gedaen voor z'n rijbewijs, die as bijnaom Niki Lauda kreeg. Mor dà kò je beter nie tege 'm zegge, want dan vloges aalle stukke gerêêdschap om ie ore. We zijn d'r mor mee gestopt om 'm zô te noeme, want we doche dat ie d'r aandere in zou blijve. We hadde ok 'n baos die as tie lachte 't zellefde geluid maakte as Bor de Wolf van de faobeltjeskrant. Die was dan juist weer grôôs op z'n bijnaom en liet hêêl d'n dag z'n wollevegejank hore; we wiere d'r bekant flaauw van. 'k Vraeg m'n aage af as iemand over 'n jaer of 50 in dà boeksie kijkt, zal die dan meewaerig z'n hôôd schudde of zal die net as ik legge te snaauwe van de lach?

Een Mandemaokertie